

Til Ali Hansen, MB

Besvarelse af politikerspørgsmål vedr. lægemangel

Medlem af Borgerrepræsentationen Ali Hansen (Ø) har den 19. maj 2021 stillet følgende spørgsmål til Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.

Spørgsmål

Hvilke tiltag har forvaltningen sat i gang i samarbejde med regionen for at imødekomme udfordringen med praktiserende lægemangel i nogle områder af byen?

Svar

At sikre lægedækning i byen til gavn for byens borgere er et opmærksomhedspunkt for Sundheds- og Omsorgsforvaltningen. Det er en problemstilling, der i særlig grad er blevet prioriteret siden den politiske vedtagelse af 'Strategi for lægedækning i Københavns Kommune' i Sundheds- og Omsorgsudvalget i november 2018.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har iværksat cirka 40 initiativer for at understøtte, at byens borgere har let og lige adgang til lægebehandling.

Nedenfor listes eksempler på de igangsatte initiativer under strategiens fire principper, og en nærmere beskrivelse af det enkelte initiativ kan findes i status for strategi for lægedækning i Københavns Kommune, der er vedlagt som bilag, og som blev forelagt Sundheds- og Omsorgsudvalget på mødet den 20. maj 2020.

Praksisstruktur

- Formidling af egnede lokaler til interesserede praktiserende læger
- Opstartsmøder med nye praktiserende læger i samarbejde med Region Hovedstaden
- Forsøgsordning med nedlæggelse af boliger til fordel for almen lægepraksis

Byens udvikling

- Muliggørelse af lægehuse i nye lokalplaner
- Rammer for lægehuse nævnes i Kommuneplanen 2019
- Dialog med By & Havn om etablering af lægehuse

1. juni 2021

Sagsnummer
2021-0138008

Dokumentnummer
2021-0138008-2

Center for Sundhed og
Forebyggelse
Afdeling for det Nære
Sundhedsvæsen
Sjællandsgade 40, bygn. H, 2.
sal
2200 København N

EAN-nummer
5798009290359

Tættere samarbejde

- Task force møder med Region Hovedstaden om status for lægedækningen i byen
- Tæt dialog med Praktiserende Lægers Organisation
- Oversigt over sammenhæng mellem planlægningsområder, bydele og postdistrikter

Ulighed i sundhed

- Dialog med de almene boligselskaber om muligheden for, at der etableres lægehuse i almene lokaler i de udsatte byområder
- Formidling af egnede lokaler og matchmaking mellem interesserede praktiserende læger i Tingbjerg
- Hensigtserklæring om etablering af lægehus på Hothers Plads.

Der eksisterer et tæt samarbejde og koordinering mellem forvaltningen og Region Hovedstaden om at sikre lægedækningen i byen. Der er løbende dialog om alt fra egnede lokaler til almen praksis, ubesatte kapaciteter, status på antal åbne praksis for patientgang mv. Forvaltningen og regionen har iværksat flere fælles initiativer, hvilket blandt andet omfatter fælles task force møder, hvor udvikling, eksisterende udfordringer og iværksatte initiativer drøftes. Hertil afholdes der fælles møder med praktiserende læger, når det vurderes relevant i forbindelse med opstart eller et givent lejemål, ligesom forvaltningen og regionen sammen med Praktiserende Lægers Organisation har nedsat en arbejdsgruppe for at drøfte lokaleudfordringer i København.

Katja Kayser

/Karen Nørskov Toke

Bilag

1. Status for strategi for lægedækning i Københavns Kommune. Maj 2020.

STATUS

FOR STRATEGI FOR LÆGEDÆKNING I KØBENHAVNS KOMMUNE

MAJ 2020

Indholdsfortegnelse

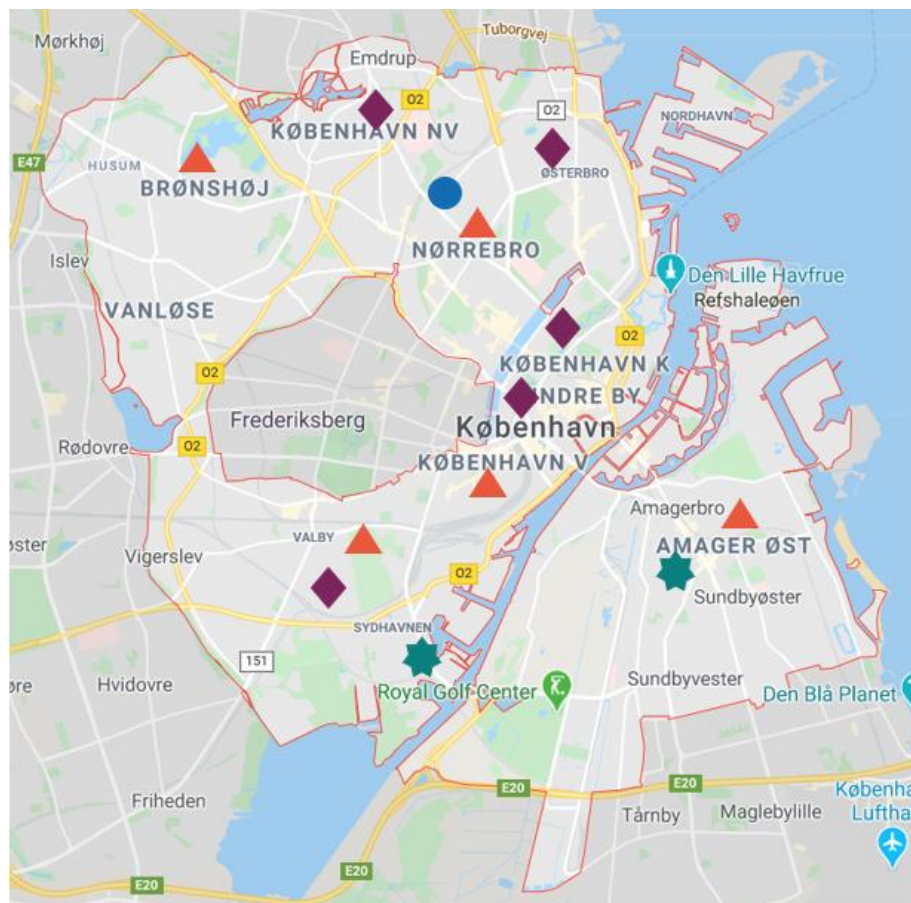
Status for strategi for lægedækning	3
Strategiens vision	4
Strategiens fire målsætninger	4
Almen praksis i Københavns Kommune	4
Status på målsætningerne	6
Målsætning 1	6
Målsætning 2	6
Målsætning 3	6
Målsætning 4	7
Fire principper for arbejdet	7
Praksisstruktur	7
Byens udvikling	13
Tættere samarbejde	15
Ulighed i sundhed	18
Rekruttering	19

Status for strategi for lægedækning

Sundheds- og Omsorgsudvalget godkendte på mødet i november 2018 strategi for lægedækning i Københavns Kommune. Strategien er Københavns Kommunes svar på, hvordan den manglende lægedækning i byen bedst muligt løses. Med strategien opstilles en vision og fire målsætninger frem mod 2030 samt fire principper for arbejdet.

Siden vedtagelsen i november 2018 har Sundheds- og Omsorgsforvaltningen arbejdet på at realisere visionen og målsætningerne. For at give et overblik over de iværksætte initiativer under strategien har forvaltningen udarbejdet denne status i maj 2020.

Som led i strategi for lægedækning arbejder Sundheds- og Omsorgsforvaltningen på at etablere lægepraksis i kommunen for regeringspuljemidler samt har understøttet etablering af eller eksisterende lægepraksis og formidlet egnede lokaler til lægepraksis. Følgende kort giver et overblik over områderne, hvor forvaltningen i en eller anden grad har været involveret. De enkelte indsatser uddybes længere nede i statussen.

Symbolforklaring:

- Etablering af lægepraksis for regeringspuljemidler
- Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har understøttet etablering af lægepraksis eller eksisterende lægepraksis
- Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har formidlet ledige lokaler til interesserede praktiserende læger
- Hensigtserklæring om etablering af lægepraksis

Strategiens vision

Med strategien blev følgende vision opsat:

"Københavns Kommune ønsker, at vores borgere har let og lige adgang til lægebehandling. Vi vil derfor bidrage til en modernisering af almen praksis, så det bliver mere attraktivt at være alment praktiserende læge i København."

Strategiens vision skal opnås ved at opfylde de fire opsatte målsætninger frem mod 2030.

Strategiens fire målsætninger

Målsætningerne følger de nationale mål for fremtidens almen praksis, som den daværende regering fremlagde i juni 2018 med udspillet 'En læge tæt på dig'. Dertil har Københavns Kommune udvidet med en målsætning om at reducere ulighed i sundhed i tråd med visionen i sundhedspolitikken 'Nyd livet, københavnere'.

1. 90 % af de alment praktiserende læger er i en flermandspraksis
2. Antallet af praksispersonale øges med 50 %
3. 70 % af lægepraksis har åbent for tilgang
4. Alle udsatte boligområder har praktiserende læge i nærområdet.

Almen praksis i Københavns Kommune

Siden vedtagelse af strategien i november 2018 er der sket en ændring af antallet af praksis, der har åbent for patienttilgang. Hvor status i 2018 var cirka 0-2 praksis, er der den 5. maj 2020 29 praksis, som har åbent for patienttilgang. Alle byområder - med undtagelse af Vesterbro/Kgs. Enghave har mindst én praksis, hvor der er åbent for patienttilgang. Dertil har 13 praksis på tværs af byen selektivt åbent, hvilket betyder, at de praktiserende læger kun tager imod patienter fra et eller flere nærmere definerede geografiske områder. Andelen af praksis, der har lukket for patienttilgang, er dog fortsat på 85 % på tværs af byen. Hvis praksis med selektivt åbent medregnes, er andelen af praksis, der har lukket for patienttilgang på 78 % på tværs af byen.

Det aktuelle billede af almen praksis i Københavns Kommune ser således ud i maj 2020, hvor Københavns Kommune har modtaget en opgørelse fra Region Hovedstaden over almen praksis:

Tabel 1. Almen praksis i Københavns Kommune maj 2020

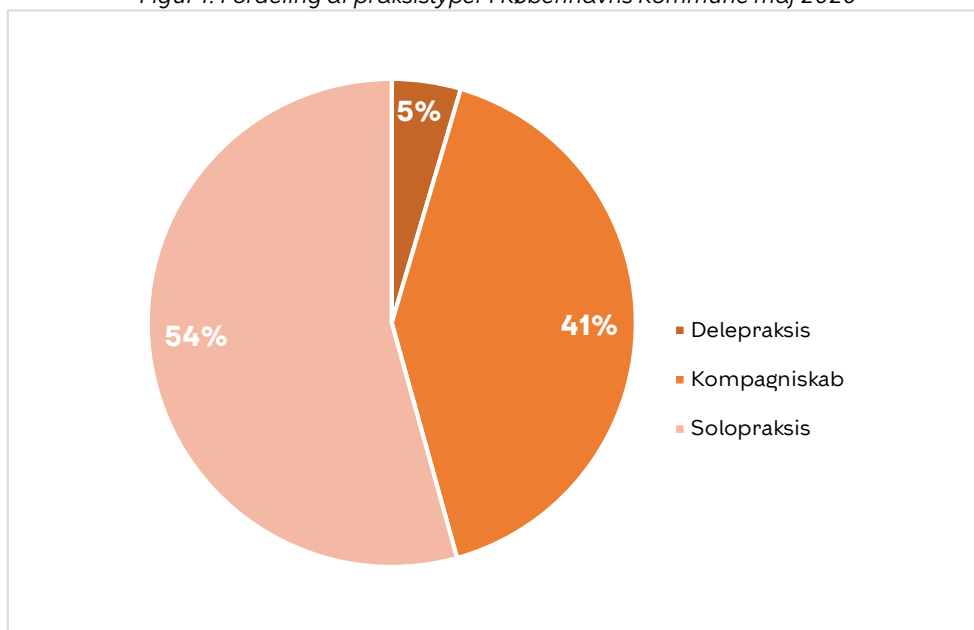
Antal praktiserende læger	Antal praksis	Antal praksis åbent for tilgang via sundhed.dk	Antal patienter pr. læge	Antal patienter pr. praksis på landsplan
343	197	29	1.789	1.710*

*Tal fra januar 2019

Tal fra Region Hovedstaden viser dertil, at der er 11 ubesatte kapaciteter på tværs af byen, hvoraf otte har været i opslag med ansøgningsfrist 4. maj 2020.

De 197 praksis i Københavns Kommune fordelte sig i maj 2020 som følger:

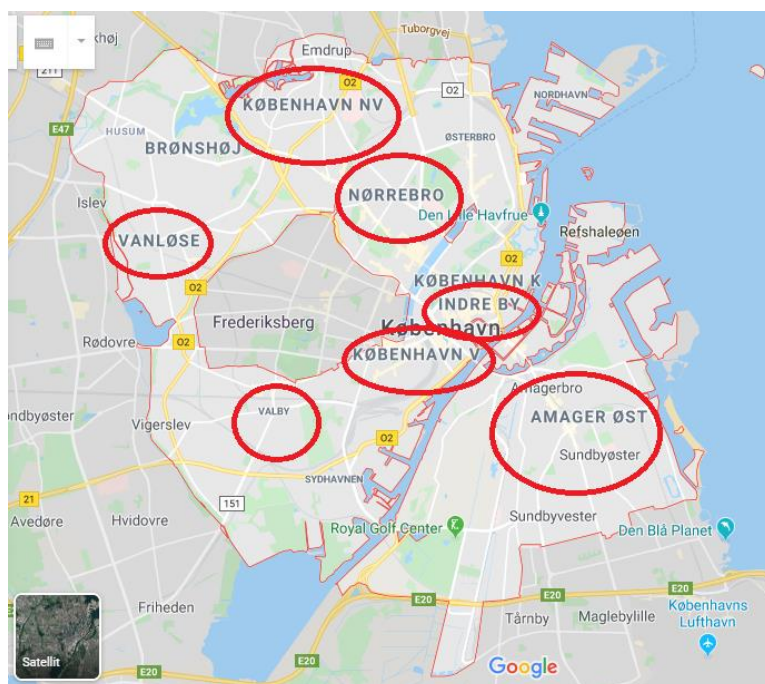
Figur 1. Fordeling af praksistyper i Københavns Kommune maj 2020

Siden vedtagelsen af strategien er der sket et fald af antallet af solopraksis i Københavns Kommune fra 63,5 % i november 2018 til 54 % i maj 2020. Københavns Kommune er dermed fortsat kendetegnet ved, at størstedelen af lægepraksis er solopraksis, selvom der er sket en fremgang af antallet af flermandspraksis fra 36,5 % til 46 %. Nye tal fra Region Hovedstaden viser, at cirka 42 % af solopraksis i Københavns Kommune har adresse samme sted som en eller flere andre praktiserende læger. Dog er det uvist, hvor stor en andel af solopraksis, der indgår i en samarbejdspraksis og graden af samarbejdet.

Region Hovedstaden reviderer årligt i samarbejde med kommunerne og Praktiserende Lægers Organisation (PLO), hvilke områder som er lægedækningstruete i henhold til Praksisplanen. Efter revideringen i december 2019 er følgende områder karakteriseret som lægedækningstruede i Københavns Kommune:

Figur 2. Kort over lægedækningstruede områder i Københavns Kommune december 2019

Brønshøj/Husum og Østerbro er som de eneste bydele ikke karakteriseret som lægedækningstruede, hvilket var tilfældet ved sidste års vurdering. Dette skyldes blandt andet, at Brønshøj/Husum-området havde fået tildelt en række kapaciteter, samt at andelen af sårbare borgere ikke længere indgår som kriterium for, hvorvidt et område er lægedækningstruet.

Region Hovedstaden har endvidere udarbejdet en langsigtet prognose for behovet for at tilføre nye læger til kommunen som følge af befolkningsvækst og pension blandt de praktiserende læger i årene frem mod 2024. Prognosen viser, at der i 2024 vil være behov for i alt 56 nye praktiserende læger, hvoraf 30 af de nye praktiserende læger vil være som følge af befolkningsvækst, og 26 af de nye praktiserende læger vil være som følge af pension blandt de nuværende praktiserende læger.

Status på målsætningerne

Med de fire målsætninger opstillede Københavns Kommune en række mål frem mod 2030. Siden vedtagelsen af strategien er der sket en positiv udvikling, og der er fremgang på alle målsætningerne. Dog vil det kræve allokerede ressourcer for at lykkes med opfyldelse af målsætningerne i 2030. Nedenfor gives en kort status på fire målsætninger.

Målsætning 1

90 % af de alment praktiserende læger er i en flermandspraksis

For at nå målsætningen om, at 90 % af kommunens praksis er en flermandspraksis vil det konkret betyde, at 177 af de 197 praksis i Københavns Kommune skal være i en flermandspraksis. I maj 2020 var der 90 flermandspraksis svarende til 46 % af praksis i Københavns Kommune.

Frem mod 2030 skal minimum yderligere 87 praksis finde sammen i cirka 43 flermandspraksis for at opfylde målsætningen. Dertil kommer, at 56 nye praktiserende læger forventes nedsat i København frem mod 2024 som følge af befolkningsvækst og pension blandt de praktiserende læger, hvortil størstedelen af disse læger skal nedsætte sig i flermandspraksis.

Målsætning 2

Antallet af praksispersonale øges med 50 %

Det er ikke muligt for Københavns Kommune at få data omkring antallet af praksispersonale hos de praktiserende læger i byen. Dog er det en plausibel forventning, at antallet af praksispersonalet vil stige proportionelt med andelen af flermandspraksis i Københavns Kommune.

En analyse fra maj 2020 udarbejdet af PLO viser, at antallet af ansatte i almen praksis aldrig har været så højt som nu, og at antallet af personale i almen praksis er steget på landsplan med 8 % siden indgåelse af overenskomsten for almen praksis (OK18) i september 2017.

Målsætning 3

70 % af lægepraksis har åbent for tilgang

For at opfylde målsætningen vil det kræve, at 138 af de eksisterende 197 praksis har åbent for patienttilgang. På tværs af byen er der per 5. maj 2020 29 praksis, som har åbent for patienttilgang og 13 praksis, som har selektivt åbent for patienttilgang svarende til cirka 22 % af alle praksis i byen.

På tværs af byen har 85 % lukket for patienttilgang. I maj 2020 var den største andel på Vesterbro/Kgs. Enghave, hvor 100 % af praksis havde lukket for patienttilgang og den laveste andel i Brønshøj/Husum, hvor 50 % af praksis havde lukket for patienttilgang.

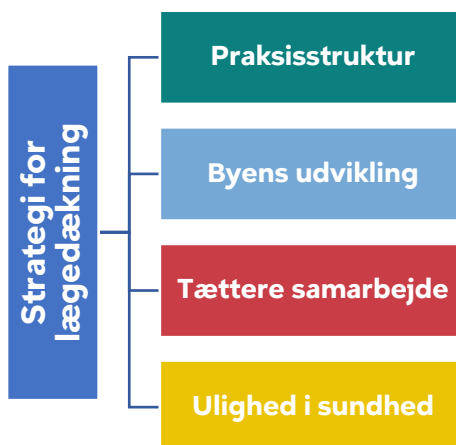
Målsætning 4

Alle udsatte boligområder har praktiserende læge i nærområdet

I henhold til Politik for Udsatte Byområder fra 2017 er der syv udsatte byområder i Københavns Kommune. Af disse områder er der allerede etableret en lægepraksis i Tingbjerg, og ved Budget 2020 blev der udarbejdet en hensigtserklæring om etablering af en lægepraksis på Hothers Plads, Nørrebro. Etablering af lægepraksis i udsatte byområder er et fortsat opmærksomhedspunkt for forvaltningen, og forvaltningen vil i 2020 afdække de nuværende praksis' placering i forhold til de udsatte byområder med henblik på større kendskab til den umiddelbare nærhed til de udsatte byområder til gavn for byens borgere.

Fire principper for arbejdet

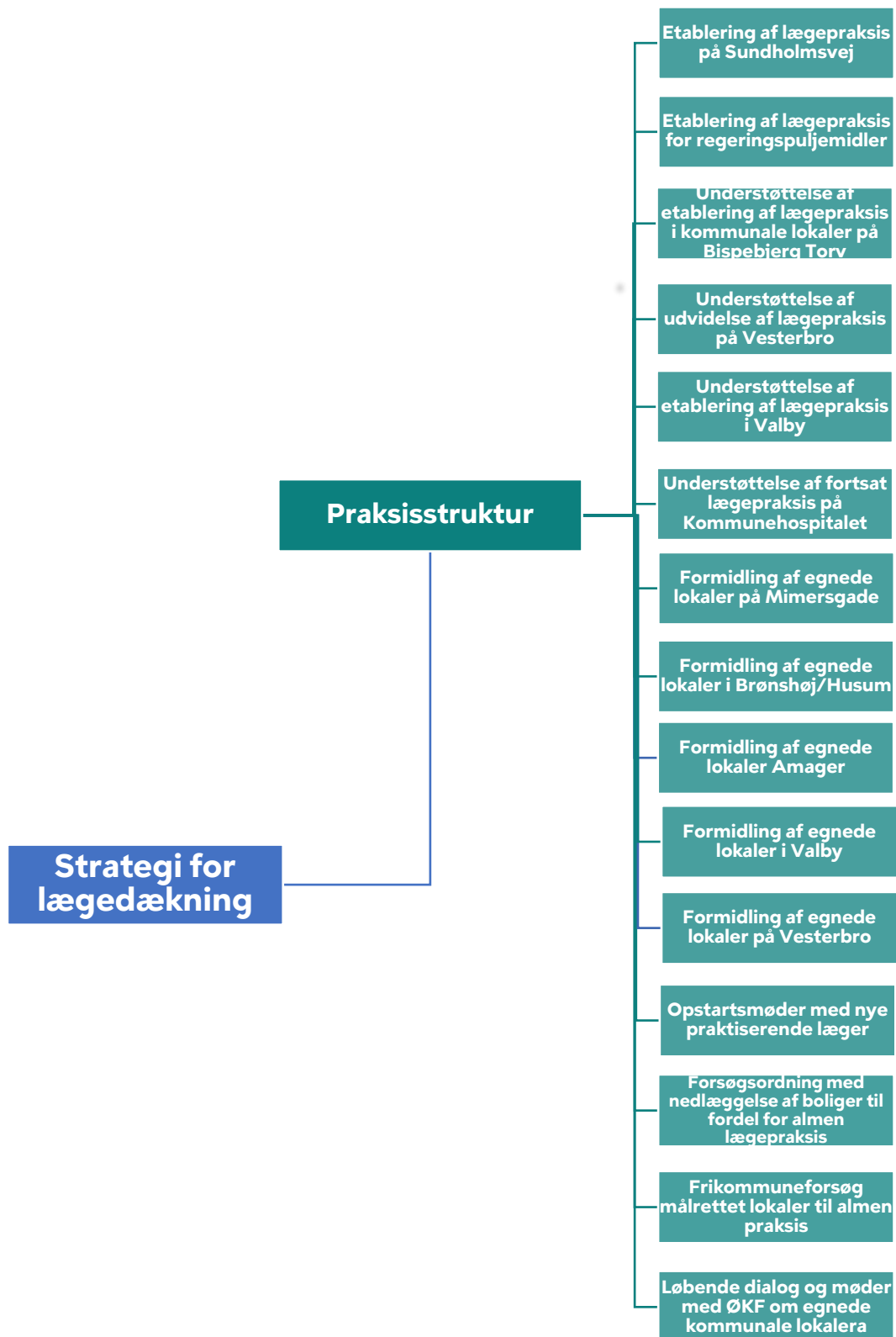
For at realisere visionen er der i strategien opsat fire grundlæggende principper, der tager afsæt i de udfordringer, som Københavns Kommune må løse for at sikre bedre lægedækning. Under hvert princip opstilles en række kommunale handlemuligheder for at sikre lægedækningen i byen. De fire principper kan dog ikke stå alene, men må tilgås som en helhed for at komme i mål i 2030.

I afrapporteringen tages der udgangspunkt i de fire principper, og de iværksatte indsatser skitseres under det princip i strategien, som de understøtter

Praksisstruktur

Med princippet fokuseres på, hvordan der er behov for en langsigtet omstilling af praksisstrukturen i byen for at sikre det ønskede antal flermåndspraksis og derved at sikre et smidigt generationsskifte.

- **Etablering af lægepraksis på Sundholmsvej**

Københavns Kommune blev i maj 2018 bevilget 7,5 mio. kr. af Sundheds- og Ældreministeriet til etablering af et lægehus på Sundholmsvej, Amager. Lægehuset bliver etableret som en moderne flermåndspraksis på ca. 500 m² med 10 konsultationsrum, laboratorium, frokoststue mv.

Byggetilladelsen for projektet er bevilget af Teknik- og Miljøforvaltningen, og byggeriet har været i licitation. Der er fundet en entreprenør, som er påbegyndt nedrivningen. Oprindeligt var ombygningen estimeret til at være afsluttet primo 2020, som forelagt Borgerrepræsentationen på mødet den 6. juni 2019, men grundet byggetekniske årsager er projektet udskudt til september 2020. Byggesagen gennemføres af Københavns Ejendomme og Indkøb. Sundheds- og Ældreministeriet er orienteret og har godkendt forsinkelsen.

Ifølge den nye tidsplan forventes lægehuset at stå klar den 1. september 2020 og vil forventeligt åbne medio september 2020 for patienter.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen er i kontraktmæssige forhandlinger med to praktiserende læger med tre kapaciteter, som ønsker at etablere en flermåndspraksis i lokalerne. Lægerne har løbende været involveret i projekteringen, hvorfor de har haft mulighed for at komme med input til, hvordan lægehuset indrettes. Lægerne er orienteret om og indforstået med projektets nye tidsplan.

- **Etablering af lægepraksis for regeringspuljemidler**

Københavns Kommune blev i maj 2019 bevilget ca. 6,7 mio. kr. af Sundheds- og Ældreministeriet til etablering af et lægehus på 400 m² på Sluseholmen. Lægehuset vil blive etableret som en flermåndspraksis i nyetablerede lokaler i et privat lejemål på Sluseholmen på Sydhavnen i tilknytning til et nyt privat sundhedscenter.

Siden tildeling af puljemidlerne har Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i samråd med KEID arbejdet for at indgå kontrakt med Danica Pension, som ejer lokalerne, samt to praktiserende læger om lejemålet. Undervejs har SUF og KEID været i løbende dialog omkring lejevilkårene for de praktiserende læger samt anvendelsen af de tildelte regeringspuljemidler. Efter fremsendelse af et attraktivt huslejeniveau og en model for indkøb af udstyr mv. til de praktiserende læger, har de praktiserende læger meddelt forvaltningen, at de har valgt selv at indgå kontrakt med Danica Pension om lejemålet på Sluseholmen. Kontrakten mellem parterne er endnu ikke underskrevet, men lægerne har oplyst til forvaltningen, at de forventer, at dette falder på plads inden for de kommende uger. Som resultat vil der forventeligt blive etableret et lægehus i lokalerne på Sluseholmen, som forventes at stå klar ultimo 2020/primo 2021.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen afsøger andre egnede lokaler til lægehuse, som forvaltningen vil ansøge Sundheds- og Ældreministeriet om tilladelse til at anvende regeringspuljemidlerne til i stedet. ØKF og KEID vil blive involveret og inddraget, inden fremsendelse af ansøgning til ministeriet.

- ***Understøttelse af etablering af lægepraksis i kommunale lokaler på Bispebjerg Torv til interesserede praktiserende læger***

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen er i tæt dialog med to praktiserende læger, som ønsker at nedsætte sig i kommunale lokaler på Bispebjerg Torv. På baggrund af dialog mellem SUF, ØKF og TMF er der igangsat en lokalplansændring, så hele lejemålet fremadrettet kan anvendes til 400 m² lægepraksis. Det er forventeligt, at lokalplansændringen er vedtaget i sensommeren/efteråret 2020, hvorefter lokalerne skal istandsættes. Det er på nuværende tidspunkt ikke afklaret, hvad det vil koste at istandsætte lokalerne til lægepraksis.

- ***Understøttelse af udvidelse af lægepraksis på Vesterbro***

Forvaltningen modtog henvendelse fra en praktiserende læge, som ønskede at udvide sin praksis på Vesterbro, men som var udfordret af kravet om erstatningsbolig. På lægens vegne rettede forvaltningen henvendelse til TMF, som i første omgang ikke kunne være behjælpelig, idet sagen om forsøgsordning med nedlæggelse af boliger til fordel for almen praksis ikke var behandlet. Efter behandling af sagen og vedtagelsen i Borgerrepræsentationen blev den praktiserende læge oplyst om muligheden for at gøre brug af dispensationen for det pågældende lejemål. Den praktiserende læge valgte efterfølgende ikke at udvide praksis.

- ***Understøttelse af etablering af lægepraksis i Valby***

Forvaltningen blev kontaktet af en praktiserende læge, som ønskede at etablere en lægepraksis i Valby, som var i uoverensstemmelse med den pågældende lokalplan. På den baggrund indgik forvaltningen i dialog med TMF og understøttede den pågældende læge i ansøgning om en lokalplansændring. Dertil udarbejdede forvaltningen en interesselikvidation til Region Hovedstaden i forhold til forlængelse af frist for aktivering af kapacitet. Lokalplansændringen blev vedtaget i september 2019, og den praktiserende læge har åbnet sin nye flermandspraksis og fået aktiveret sine kapaciteter.

- ***Understøttelse af fortsat lægepraksis på Kommunehospitalet***

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har efter forespørgsel fra Praktiserende Lægers Organisation ad flere omgange bistået med hjælp til afklaring om lokalplansændring hos TMF, så der fortsat kan være lægepraksis på Kommunehospitalet. Forespørgslen er under behandling hos TMF og er væsentlig for, at der fortsat kan være praksis i lokalerne, hvor flere borgere har fast læge.

- ***Formidling af egnede lokaler på Mimersgade til interesserede praktiserende læger***

Forvaltningen fik afslag fra Sundheds- og Ældreministeriet på ansøgningen om midler fra regeringspuljen til etablering af en lægepraksis på ca. 800 m² på Mimersgade, Nørrebro i forlængelse af det daværende kommunale sundhedshus.

Forvaltningen har siden hen indgået i dialog med 3F, som er udlejer af lokalerne, og de har udvist interesse i at finansiere etableringen af praksis, hvis der er én samlet lejer af lejemålet.

Den 27. januar 2020 afholdte forvaltningen møde med fire praktiserende læger, som havde udvist interesse i at indgå i et samarbejde med andre praktiserende læger om etablering af en

praksis i større lokaler på Nørrebro. På mødet havde forvaltningen en faciliterende rolle, idet Københavns Kommune ikke skal være involveret i lejemålet.

Tilbagemeldingen fra de fire praktiserende læger var, at lejemålet var for stort, og at det var for uoverskueligt for dem at indgå i et samarbejde med flere læger og privat udlejer.

Sidenhen har forvaltningen kommet med forslag til andre egnede lokaler på Nørrebro til de praktiserende læger. Forvaltningen har således videreformidlet fire egnede lejemål på Nørrebro.

- ***Formidling af egnede lokaler til interesserede praktiserende læger i Brønshøj/Husum***

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har formidlet kontakt mellem interesserede praktiserende læger og udlejer om lokaler til lægepraksis på to adresser i Brønshøj/Husum. På den ene af adresserne deltog forvaltningen i besigtigelse af lokalerne, som vurderes at egne sig til lægepraksis.

- ***Formidling af egnede lokaler til interesserede praktiserende læger på Amager***

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen er blevet kontaktet af praktiserende læger på Amager, som ønsker at flytte til større lokaler i området. Forvaltningen har ikke i skrivende stund kendskab til egnede lokaler, men vil videreformidle egnede lejemål, når det vurderes relevant.

Forvaltningen har i mellemtiden bistået de praktiserende læger med kontakt til TMF vedrørende deres eksisterende lokaler.

- ***Formidling af egnede lokaler til interesserede praktiserende læger i Valby***

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har formidlet kontakt mellem to interesserede praktiserende læger og udlejere for to egnede lejemål i Valby.

- ***Formidling af egnede lokaler til interesserede praktiserende læger på Vesterbro***

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har efter henvendelse fra interesserede praktiserende læger forespurgt udlejere om egnede lejemål til lægepraksis på Vesterbro. Forvaltningen har ikke i skrivende stund kendskab til egnede lokaler, men vil videreformidle egnede lejemål, når det vurderes relevant.

- ***Opstartsmøder med nye praktiserende læger***

Efter invitation af Region Hovedstaden har Sundheds- og Omsorgsforvaltningen deltaget i opstartsmøder med nye praktiserende læger, som var tildelt kapaciteter på Nørrebro, men som endnu ikke havde fundet egnede lokaler. På møderne blev lokalemuligheder og øvrige opmærksomhedspunkter ved at nedsætte sig i praksis drøftet, ligesom lægerne fik en kort introduktion til Københavns Kommune.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen tilbyder alle praktiserende læger med en tildelt kapacitet, som har givet regionen tilladelse til at dele deres oplysninger, et opstartsmøde.

- **Forsøgsordning med nedlæggelse af boliger til fordel for almen lægepraksis**

Borgerrepræsentationen godkendte på mødet i november 2019, at forsøgsordning med nedlæggelse af boliger til fordel for almen lægepraksis iværksættes. Forsøgsordningen vil gælde, så længe der er dokumenteret lægemangel i området. I den periode vil TMF give tilladelse til at nedlægge boliger til fordel for almen lægepraksis uden at stille krav om erstatningsbolig.

Sagen er et resultat af drøftelser i 2018 mellem de to borgmestre i SUF og TMF. På baggrund af drøftelserne stillede SF og Enhedslisten den 18. marts 2019 medlemsforslag i TMU om mulighed for sammenlægning af boliger til etablering af lægepraksis uden krav om erstatningsbolig for en afgrænset periode.

Forvaltningen har været i dialog med en praktiserende læge, som har ansøgt om brug af ordningen, men forvaltningen er ikke bekendt med det fulde antal, som har sendt ansøgninger til TMF.

- **Frikommuneforsøg målrettet lokaler til almen praksis**

Borgerrepræsentationen godkendte den 19. september 2019, at Københavns Kommune fremsendte ansøgning om frikommuneforsøg målrettet almen praksis til Social- og Indenrigsministeriet.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har den 10. februar 2020 modtaget afslag på ansøgningen fra Sundheds- og Ældreministeriet, som har behandlet ansøgningen. Ministeriet lægger i afslaget vægt på, at forsøget vurderes i strid med den almindelige forvaltningsretlige lighedsgrundsætning, hvis forskellige leverandører af almenmedicinske ydelser i det regionale sundhedsvæsen stilles forskelligt med hensyn til muligheden for økonomisk støtte til lokaler.

Forsøget omhandlede tilladelse til at fravige kravet fremsat i Sundhedsloven § 205 b, der foreskriver, at SUF kan udleje lokaler til almen praksis, såfremt det foregår på markedsvilkår. Som en del af forsøget ville kommunale lokaler og tre typer af tredjemandslejemål være omfattet. Med forsøget ville SUF kunne fremlæse til de praktiserende læger til en pris svarende til kommunens interne husleje, hvilket ville understøtte, at flere praktiserende læger nedsætter sig i København. Iværksættelse af forsøget ville ikke have nogle økonomiske konsekvenser for Københavns Kommune, og det ville således ikke resultere i øgede udgifter eller reelle indtægtstab. Dog ville det medføre en mindre potentiel huslejeindtægt, end hvis arealet i stedet var blevet udlejet på almindelige markedsvilkår.

- **Løbende dialog og møder med ØKF om egnede kommunale lokaler**

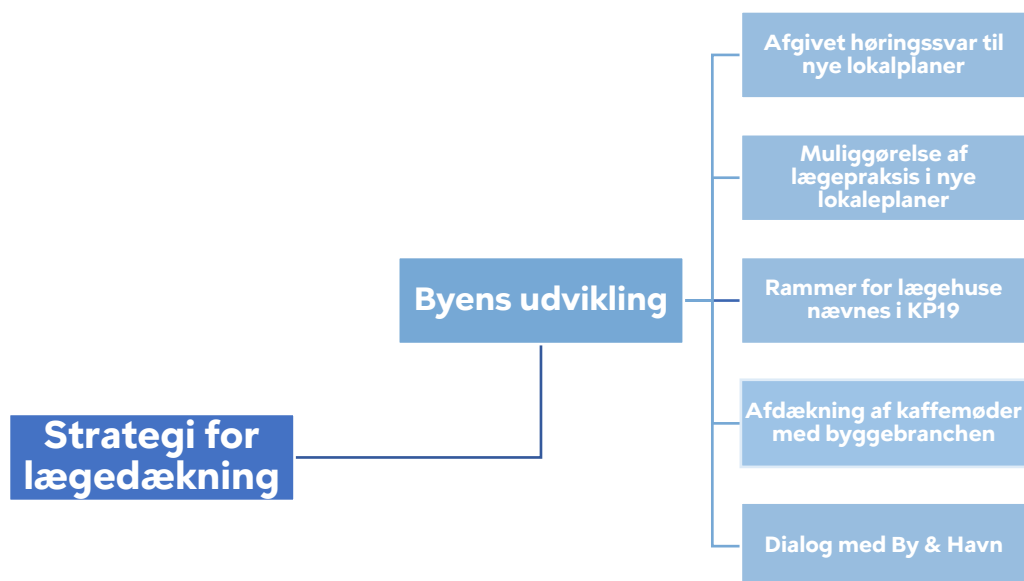
Forvaltningen og Økonomiforvaltningen er løbende i dialog om egnede kommunale lokaler til flermåndspraksis. Det er aftalt, at ØKF fremsender information til forvaltningen, når egnede kommunale lejemål bliver ledige, hvorefter det vurderes, hvorvidt de kan anvendes til flermåndspraksis.

Efter forespørgsel fra ØKF har forvaltningen udarbejdet en kortlægning af behovet for praktiserende læger fordelt på bydele, som har bidraget til at give ØKF og TMF et overblik over udfordringens omfang.

Dertil afholder ØKF og SUF møder for at gøre status på arbejdet med at sikre lægedækningen.

Byens udvikling

Med princippet fokuseres på, hvordan indbyggertallet er stigende, og at der som resultat heraf vokser nye bydele frem i byen.

- **Afgivet høringssvar til nye lokalplaner**

Forvaltningen har indgivet høringssvar til lokalplaner for Amager, Brønshøj/Husum, Ørestad, Tingbjerg og Valby, hvor der gøres opmærksom på vigtigheden af, at der findes egnede lokaler til flermåndspraksis i København på en størrelse mellem 350-500 m². Forvaltningen er kommet på maillisten og får besked hver gang en ny lokalplan sendes i høring.

- **Muliggørelse af lægepraksis i nye lokalplaner**

Med vedtagelsen i Borgerrepræsentation om forsøgsordning med nedlæggelse af boliger til fordel for almen i november 2019 blev det også taget til efterretning, at der i nye lokalplaner muliggøres lægepraksis, hvor det er relevant.

- **Rammer for lægehuse nævnes i Kommuneplanen 2019**

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har i Kommuneplanen 2019 på side 28 fået indskrevet, at der er stigende problemer med manglende lægedækning i byen, hvilket betyder, at flere københavnere skal bevæge sig længere for at komme til deres læge. Der skal derfor skabes rammer for nye lægehuse i både eksisterende og nye byområder på linje med andre centrale byfunktioner.

Kommuneplanen 2019 har været i en supplerende høring fra den 11. december 2019 til 15. januar 2020 og blev vedtaget i Borgerrepræsentationen den 27. februar 2020.

- **Afdækning af kaffemøder med byggebranchen**

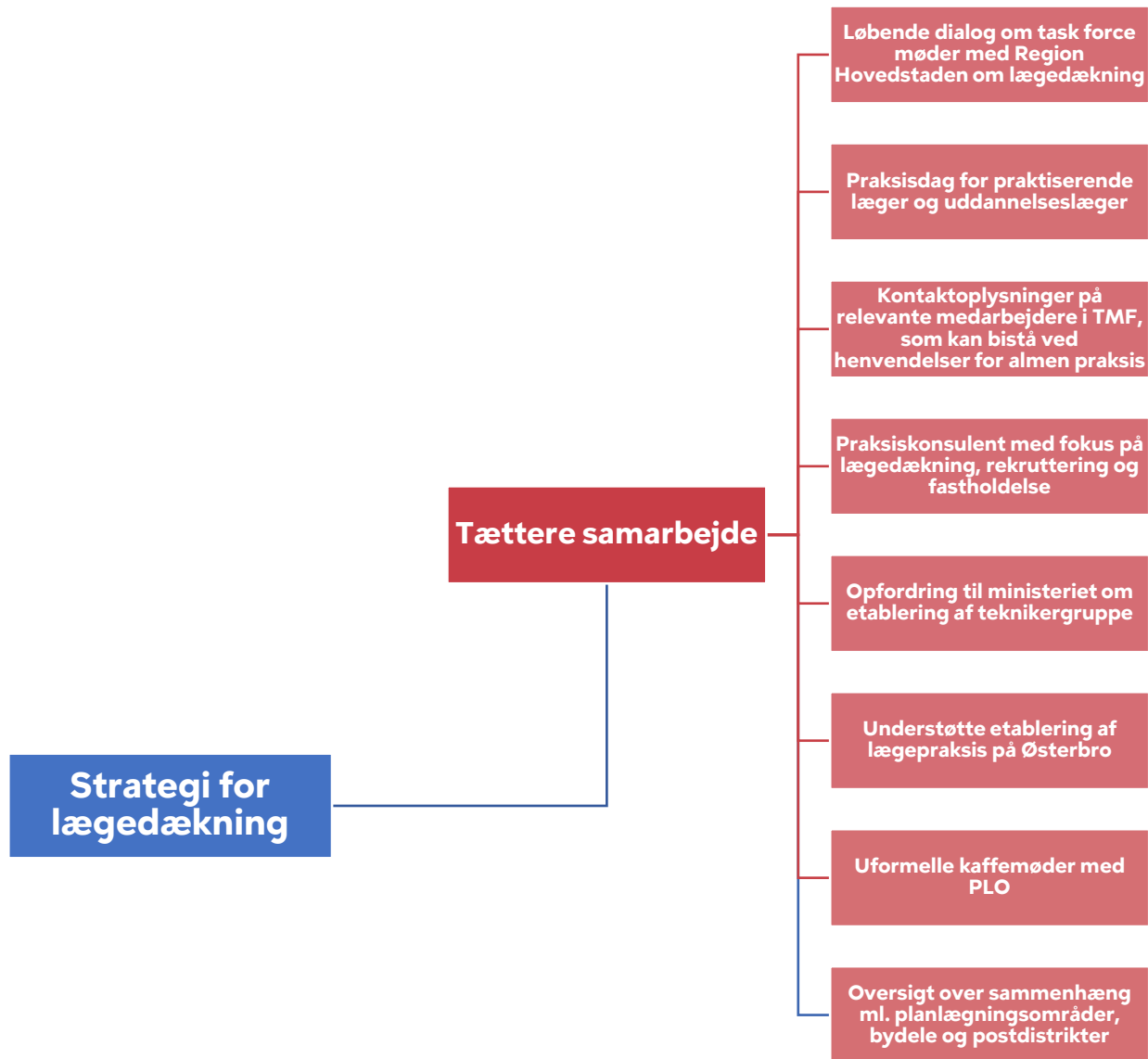
Efter samråd med ØKF og TMF har forvaltningen forsøgt at få aftalt møder mellem forvaltningens praksiskonsulent og byggebranchen, hvor der kunne gøres opmærksom på almen praksis som fremtidige lejere. Desværre er den eksisterende form med kaffemøder mellem kommunen og byggebranchen blevet afskaffet, og forvaltningen vil derfor i 2020 afdække øvrige muligheder for at komme i dialog med branchen.

- **Dialog med By & Havn**

For at gøre opmærksom på behovet for, at etablering af lægepraksis tænkes ind i den fremadrettet byplanlægning i byen, vil Sundheds- og Omsorgsforvaltningen indgå i dialog med udviklings- og driftsselskabet By & Havn, som arbejder med langsigtet helhedsorienteret byudvikling.

Tættere samarbejde

Med princippet fokuseres på, hvordan der er behov for et tæt samarbejde med en række aktører.

- **Løbende dialog og task force møder med Region Hovedstaden om lægedækning**

Forvaltningen har et godt samarbejde med Region Hovedstaden, og vi er i løbende dialog om alt fra egnede lokaler til almen praksis, ubesatte kapaciteter, kapaciteter, som leveres tilbage, status på antal praksis åbne for patienttilgang og udvikling samt andre spørgsmål relateret til lægedækning. Regionen fremsender én gang årligt en opgørelse over almen praksis i Københavns Kommune.

Siden vedtagelsen af strategi for lægedækning i Københavns Kommune har der været afholdt task force møder med Region Hovedstaden om lægedækning i Københavns Kommune. På møderne drøftes blandt andet status på lægedækning, udviklingen, ubesatte kapaciteter, igangsatte initiativer samt øvrige relevante udfordringer.

- **Praksisdag for praktiserende læger og uddannelseslæger i Københavns Kommune**

Den 24. oktober 2019 kl. 13.30-17.00 afholdte Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i samarbejde med Praktiserende Lægers Organisation København (PLO-K) praksisdag for praktiserende læger og uddannelseslæger i Københavns Kommune. Formålet med dagen var at styrke dialog og samarbejde mellem Københavns Kommune og almen praksis til gavn for byens borgere. Dagen bød på tre oplæg og en markedsplads, hvor de deltagende læger kunne høre nærmere om forskellige kommunale sundhedstilbud. På dagen deltog i alt 100 læger og 23 kommunale tilbud.

Samme fremmøde forventes til årets praksisdag som afholdes for fjerde år i træk torsdag den 22. oktober 2020 kl. 13.30-17.00.

- **Kontaktoplysninger på relevante medarbejdere i TMF, som kan bistå ved henvendelser fra almen praksis**

For at sikre et tættere samarbejde på tværs af forvaltningerne i kommunen har forvaltningen mødtes med enhedschefen for Byens Udvikling i TMF. På mødet blev udfordringerne med lægedækningen i byen drøftet samt hvordan der bedst muligt sikres en smidig indgang til kommunen. For at sikre en smidig sagsbehandling for de praktiserende læger fik forvaltningen fremsendt en kontaktliste med navne og telefonnumre på relevante kontaktpersoner i TMF, som kan bistå ved henvendelser fra almen praksis.

På denne liste fremgik Dialogteam for byggesager i TMF, hvor ansøgere kan få vejledning til byggeansøgninger. Dialogteamet er blevet nedlagt for at frigøre ressourcer til at sagsbehandle byggesager. Der opleves fortsat udfordringer med at komme i dialog med TMF om relevante sager relateret til etablering og udvidelse af lægepraksis i byen. Forvaltningen arbejder for at etablere en ny indgang til TMF, som kan bistå ved spørgsmål vedrørende etablering af lægepraksis.

- **Praksiskonsulent med fokus på lægedækning, rekruttering og fastholdelse**

I sommeren 2018 ansatte forvaltningen en praksiskonsulent, som hovedsageligt arbejder med at sikre lægedækningen i byen. Hver måned mødes forvaltningen med praksiskonsulenten for at gøre status, ligesom hun løbende bistår med input, kvalitetssikring og gode ideer. Blandt andet har hun holdt oplæg for Forum for Yngre Læger og Bispebjerg Lokaludvalg om lægedækning samt bidraget til Københavns Kommunes ansøgning til regeringen om etablering af lægehuse.

Forvaltningen arbejder på at iværksætte særskilte initiativer for at rekruttere og fastholde praktiserende læger. Dette arbejde bistår praksiskonsulenten med, og det kan blandt andet indebære afholdelse af en praksisdag for yngre læger, udarbejdelse af velkomstmappe til nynedsatte læger, dialog med Forum for Yngre Læger og Studerendes Almen Medicinske Selskab, opkvalificering af Erhvervshus Hovedstaden og dialog med solopraktiserende læger.

- **Opfordring til ministeriet om etablering af teknikergruppe**

Efter mødet mellem den daværende Sundheds- og Ældreminister, Overborgmesteren og Sundheds- og Omsorgsborgmesteren i Københavns Kommune i oktober 2018 blev det aftalt at nedsætte en teknikergruppe med embedsmænd fra ministeriet, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune. Gruppen skulle fungere som et mødeforum, hvor de to kommuner kunne drøfte de nationale barrierer for at sikre lægedækning i kommunerne. Gruppen nåede

ikke at mødes før Folketingsvalget, og forvaltningen har derfor rettet kontakt til Sundheds- og Ældreministeriet med en opfordring om at mødes med Københavns og Frederiksberg Kommuner for at drøfte de nationale udfordringer for at forbedre lægedækningen i Københavns Kommune. Københavns Kommune har blandt andet et ønske om at drøfte fremleje til markedsvilkår ved etablering af lægehuse for regeringspuljer, momsregistreret lejemål til almen praksis og ændring af Planloven §19, stk. 1 med ministeriet.

- ***Understøtte etablering af lægepraksis på Østerbro***

Sundheds- og Omsorgsborgmesteren har bistået en praktiserende læge på Østerbro med at få godkendt lokaler til flermåndspraksis efter, at lægens ansøgning var blevet administrativt afvist af Region Hovedstaden.

Lokalerne blev godkendt efter lægens foretræde for Region Hovedstadens Udvalg for Forebyggelse og Sammenhæng (FORSA) i juni 2019, og efter at Sundheds- og Omsorgsborgmesteren havde drøftet sagen på Praksisplanudvalget og fremsendt støtteerklæring til lægen til regionsrådsformanden og udvalget.

Den praktiserende læge har efterfølgende valgt ikke at etablere sig i de pågældende lokaler, men har i stedet opstartet praksis andet steds i byen.

- ***Uformelle kaffemøder med PLO***

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har et godt samarbejde med Praktiserende Lægers Organisation (PLO), og parterne mødes fast i regi af det kommunalt lægelige samarbejde. Som supplement er der blevet aftalt uformelle kaffemøder med PLO vedrørende samarbejde mellem almen praksis og Københavns Kommune.

- ***Oversigt over sammenhæng ml. planlægningsområder, bydele og postdistrikter***

Efter forespørgsel fra praktiserende læger har forvaltningen udarbejdet en oversigt over sammenhængen mellem Region Hovedstadens planlægningsområder og Københavns Kommunes bydele og postdistrikter. Det er forvaltningen og regionens oplevelse, at de praktiserende læger finder det udfordrende at gennemskue, hvor de kan søge efter egnede lokaler til lægepraksis, når de har fået tildelt en kapacitet i Københavns Kommune. Udfordringen skyldes, at der ikke er overensstemmelse mellem regionens planlægningsområder og byens postdistrikter og bydele. Oversigten vil derfor være et konkret opslagsredskab for de praktiserende læger, og den bliver videregivet af såvel regionen som forvaltningen til praktiserende læger, som ønsker at etablere sig i kommunen eller at flytte på tværs af bydelene.

Ulighed i sundhed

Med princippet fokuseres på, hvordan der er behov for en tilgængelig almen praksis for at sikre lige muligheder for at leve et godt og langt liv for byens borgere.

- **Hensigtserklæring om etablering af lægepraksis på Hothers Plads**

Ved Budget 2020 blev der indgået en hensigtserklæring om, at der efter vedtagelsen af den fysiske helhedsplan for Mjølnerparken skal etableres en lægepraksis på Hothers Plads, Nørrebro i samarbejde med boligselskabet Bo-Vita. Såfremt der viser sig behov for kommunal medfinansiering til at etablere klinikken, er der enighed mellem aftaleparterne om at finde midler hertil i kommende budgetforhandlinger. Hensigtserklæringen er i tråd med Kommuneplanen 2019, hvori det fremgår, at Københavns Kommune i samarbejde med Bo-Vita vil gennemføre en gennemgribende omdannelse af området.

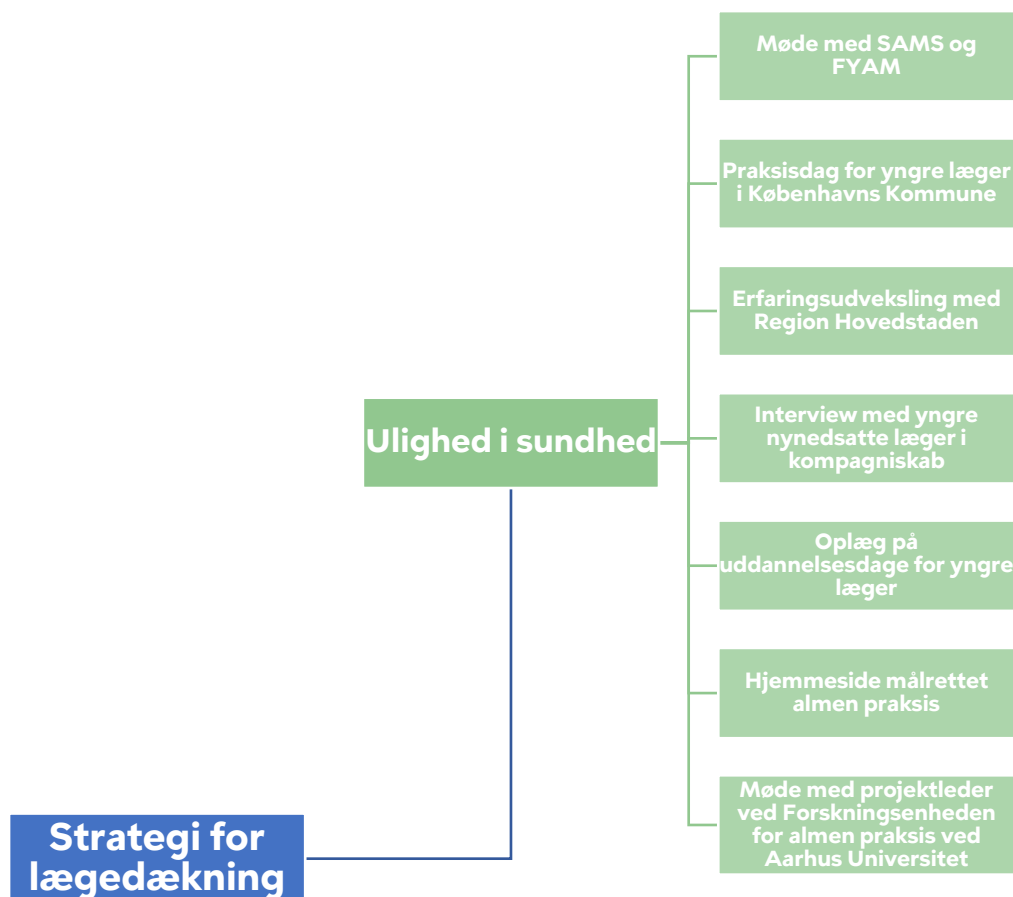
Hertil er forvaltningen fortsat opmærksom på egnede lokaler til lægepraksis i udsatte byområder.

- **Fremtidigt møde med boligselskaberne om egnede lokaler**

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen planlægger på et kommende møde i Samarbejdsforum, hvor direktører og vicedirektører fra de almene boligselskaber en gang i kvartalet mødes med Københavns Kommune, at drøfte mulighederne for etablering af lægepraksis i egnede, ledige lokaler i ghettoområderne. Forvaltningen vil på mødet drøfte mulighederne med de almene boligselskaber for at fremleje og evt. istandsætte egnede tomme lokaler i de almene boligafdelinger til almen praksis. Forvaltningen er ikke bekendt med omfanget af egnede lokaler til formålet i de almene boligselskaber og vil gerne indgå i dialog med direktørerne om mulighederne.

Rekruttering

Som led i strategi for lægedækning har forvaltningen, efter ønske fra Sundheds- og Omsorgsborgmesteren, i 2019 igangsat følgende rekrutteringsinitiativer. Fastholdelse af de eksisterende praktiserende læger er også et indsatsområde under strategien, og forvaltningen vil i 2020 arbejde på at iværksætte forskellige fastholdelsesinitiativer. Såvel rekruttering og fastholdelse vil være et væsentligt arbejdsområde for forvaltningen i 2020, hvor det er hensigten at komme i dialog med flere praktiserende læger, som er nær eller over pensionsalderen for at få et bedre kendskab til, hvordan kommunen kan understøtte dem i højere grad og bidrage til, at de bliver ved med at praktisere for at sikre lægedækningen i byen.

- **Møde med SAMS og FYAM**

Forvaltningen har afholdt møder med Studerendes Almen Medicinske Selskab (SAMS) og Forum for Yngre Almenmedicinere (FYAM) for at få input til, hvad der er attraktivt for yngre læger. Hovedkonklusionen fra møderne var, at Københavns Kommune kan bidrage til at påvirke fortællingen positivt om, hvad det vil sige at være praktiserende læge i kommunen. Dertil kom der konkrete indspark til, hvilke oplæg og kurser som kommunen kan afholde, hvilket forvaltningen arbejder videre med.

- ***Praksisdag for yngre læger i Københavns Kommune***

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen afholdt i samarbejde med FYAM-Hovedstaden mandag den 9. marts 2020 praksisdag for yngre læger for første gang på Københavns Rådhus. Praksisdagen er en pendant til praksisdag for de praktiserende læger i kommunen, som har været afholdt i en årrække med stor succes. Formålet med dagen var at dele erfaringer med at være og blive praktiserende læger i byen.

På dagen deltog 41 yngre læger, og evalueringen af dagen viser, at dagen var en succes. Dagen øgede knap 75 % af de yngre lægers interesse for at nedsætte sig som praktiserende læge i Københavns Kommune, og den gjorde 95 % af deltagerne klogere på, hvordan man bliver praktiserende læge i Københavns Kommune. Dertil oplevede 90 % af deltagerne, at praksisdagen afhjalp nogle af de tanker og bekymringer, som de havde i forbindelse med at nedsætte sig som praktiserende læge i byen.

Forvaltningen vil arbejde for, at der afholdes en lignende dag til næste år.

- ***Erfaringsudveksling med Region Hovedstaden***

Forvaltningen mødes jævnligt med Region Hovedstaden og koordinerer samt drøfter rekrutterings- og fastholdelsesinitiativer for at sikre samarbejde på tværs. Samtidig bidrager møderne med at synliggøre, hvilken rolle som henholdsvis Københavns Kommune og regionen kan og skal spille i understøttelse af de praktiserende læger.

Region Hovedstaden ringer i den kommende tid ud til alle de praktiserende læger, som i Lægedækningshøringen 2019 har tilkendegivet, at de inden for de kommende fem år planlægger at gå på pension. Regionen har indvilliget i at indgå i dialog med lægerne om, der er nogle initiativer, som kommunen kan understøtte med og i så fald at videregive kontaktoplysningerne på lægerne ved samtykke, således at forvaltningen efterfølgende kan indgå i dialog med den enkelte læge.

- ***Interview med yngre nynedsatte læger i kompagniskab***

For at få et bedre indblik i processen og udfordringerne ved at nedsætte sig i en flermåndspraksis som yngre læger i kommunen afholder forvaltningen i starten af 2020 interviews med to praksis, som er nyopstartet i 2019. På baggrund af interviewene forventer forvaltningen at få bedre indblik i, hvordan kommunen kan tiltrække yngre læger til byen, samt hvor i nedsættelsesprocessen at kommunen kan være behjælpelig og i hvilken grad.

- ***Oplæg på uddannelsesdage for yngre læger***

For at gøre opmærksom på ønsket om at tiltrække flere yngre læger til kommunen og muligheden for at få hjælp har forvaltningen været ude og holde oplæg på to uddannelsesdage for yngre læger. Til hvert arrangement var der cirka 50 yngre læger til stede, som er i gang med deres hoveduddannelse i almen medicin. Dertil har forvaltningens praksiskonsulent været ude og holde et oplæg for FYAM's medlemmer.

- ***Hjemmeside målrettet almen praksis***

Som en del af investeringscasen for tidlig opsporing af kronisk syge borgere arbejder forvaltningen på at udarbejde en hjemmeside målrettet almen praksis inspireret af Aalborg Kommune. Hjemmesiden som samler alle kommunens tilbud skal bidrage til at sikre flere relevante henvisninger til kommunens tilbud. Med hjemmesiden vil det blive enklere for de

praktiserende læger at danne sig et overblik og at have kendskab til de enkelte tilbud, og samtidig vil den kunne fungere som et rekrutteringsværktøj, der synliggør de mange samarbejdsmuligheder mellem Københavns Kommune og almen praksis.

- ***Møde med projektleder ved Forskningsenheden for almen praksis ved Aarhus Universitet***

I december 2019 mødtes forvaltningen sammen med Region Hovedstaden med Ulrik Bak Kirk, projektleder ved Forskningsenheden for almen praksis ved Aarhus Universitet for at indsamle viden og afsøge samarbejdsmuligheder. Ulrik Bak Kirk har udviklet Praksis+-bogen, som er en interaktiv guidebog fra uddannelseslæge til praktiserende læge og har efterfølgende evalueret indsatsen gennem kvalitative interviews med yngre læger. Dertil har han et bredt kendskab til internationale erfaringer med at rekruttere yngre læger, som han fremlagde på mødet.